

LEGE Nr. 41/2023 din 12 ianuarie 2023
pentru ratificarea Acordului dintre România și Republica Chile în domeniul securității
sociale, semnat la Santiago, Chile, la 26 februarie 2021
EMITENT: PARLAMENTUL ROMÂNIEI
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 41 din 13 ianuarie 2023

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

ARTICOL UNIC

Se ratifică Acordul dintre România și Republica Chile în domeniul securității sociale, semnat la Santiago, Chile, la 26 februarie 2021.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION-MARCEL CIOLACU

p. **PREȘEDINTELE SENATULUI,**
ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU

București, 12 ianuarie 2023.
Nr. 41.

ACORD
între România și Republica Chile în domeniul securității sociale

România și Republica Chile, denumite în continuare "părți contractante", dorind să reglementeze relațiile dintre cele două state în domeniul securității sociale, au convenit asupra următoarelor dispoziții:

PARTEA I
Dispoziții generale

ART. 1
Definiții

1) În scopul aplicării prezentului acord, următorii termeni și expresii desemnează:

a. "teritoriu":

pentru România: întreg teritoriul de stat al României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale, asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă, asupra cărora România își exercită, în conformitate cu legislația sa și potrivit normelor și principiilor dreptului internațional, drepturi suverane și jurisdicție;

pentru Republica Chile: domeniul teritorial prevăzut de Constituția politică a Republicii Chile;

b. "cetățean al unei părți contractante":

pentru România: o persoană care are cetățenia română;

pentru Republica Chile: toate persoanele recunoscute ca atare de Constituția politică a Republicii Chile;

c. "legislație": legile și celelalte acte normative care reglementează domeniile prevăzute la articolul 2;

d. "autoritate competentă":

pentru România: ministerele responsabile pentru domeniile prevăzute la articolul 2;

pentru Republica Chile: Ministerul Muncii și Securității Sociale;

e. "instituție competentă sau instituție": instituția sau autoritatea responsabilă în fiecare caz cu aplicarea legislației prevăzute la articolul 2 al prezentului acord sau instituția pe cheltuiala căreia sunt furnizate prestațiile sau instituția desemnată de autoritatea competentă a părții contractante respective;

f. "persoana asigurată": persoana care este sau a fost supusă legislației prevăzute la articolul 2;

g. "perioadă de asigurare": perioadele de contribuție și perioadele asimilate, realizate în conformitate cu legislația fiecărei părți contractante;

h. "prestație": pensiile, alocațiile, indemnizațiile, ajutoarele, precum și toate revalorizările acestora, prevăzute de legislația care reglementează domeniile menționate la articolul 2;

i. "domiciliu":

pentru România: locul de ședere obișnuită;

pentru Republica Chile: domiciliu reprezintă domiciliul conform definiției din legislația Republicii Chile;

j. "ședere": locul de ședere temporară;

k. "organism de legătură": instituțiile desemnate de autoritățile competente pentru coordonarea aplicării prezentului acord.

2) Ceilalți termeni și celelalte expresii utilizate în prezentul acord au semnificația prevăzută de legislația fiecărei părți contractante.

ART. 2

Domeniul material de aplicare

1) Prezentul acord se aplică:

pentru România, legislației privind:

a) pensiile pentru bătrânețe, invaliditate, urmaș, acordate din sistemul public de pensii;

b) îngrijirea sănătății, în scopul aplicării articolului 21;

pentru Republica Chile, legislației privind:

a) sistemul de pensii pentru bătrânețe, invaliditate și urmaș care se bazează pe finanțarea individuală proprie privată;

b) schemele de pensii pentru bătrânețe, invaliditate și urmaș administrate de Institutul de Securitate Socială; și

c) sistemul de îngrijire medicală, în scopul aplicării articolului 21.

2) Prezentul acord se va aplica, de asemenea, legislației care înlocuiește, codifică, modifică sau completează legislația referitoare la prestațiile prevăzute la paragraful 1) al prezentului articol.

3) Prezentul acord nu se aplică legislației care instituie un nou domeniu al sistemului de asigurări sociale, dacă părțile contractante nu convin altfel.

4) În aplicarea prezentului acord nu vor fi luate în considerare dispozițiile altor acorduri bilaterale sau multilaterale încheiate de una dintre părțile contractante, corespunzătoare legislației prevăzute la paragraful 1) al prezentului articol.

ART. 3

Domeniul personal de aplicare

Prezentul acord se aplică:

1) tuturor persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației uneia sau ambelor părți contractante;

2) persoanelor ale căror drepturi derivă, conform legislației aplicabile, de la persoanele prevăzute la punctul 1) al prezentului articol.

ART. 4

Egalitatea de tratament

Dacă prezentul acord nu prevede altfel, persoanele care sunt sau au fost supuse legislației unei părți contractante și care au domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante vor avea, în aplicarea legislației acestei părți contractante, aceleași drepturi și obligații ca și cetățenii acestei părți contractante.

ART. 5

Exportul prestațiilor

1) Dacă prezentul acord nu prevede altfel, pensiile pentru invaliditate, bătrânețe sau urmaș care sunt plătite conform legislației în vigoare în una dintre părțile contractante nu vor fi reduse, modificate, amendate, suspendate sau reținute ca urmare a faptului că beneficiarul are domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante.

2) Prestațiile menționate la paragraful 1) al prezentului articol datorate de una dintre părțile contractante cetățenilor celeilalte părți contractante care au domiciliul într-un stat terț vor fi plătite în aceleași condiții ca pentru persoanele asigurate în prima parte contractantă, care au domiciliul într-un stat terț.

3) În ceea ce privește România, prevederile paragrafului 1) al prezentului articol nu se vor aplica pentru prestațiile speciale necontributive în bani.

ART. 6

Evitarea cumulului de prestații

1) Prezentul acord nu poate să confere sau să mențină dreptul de a beneficia de două sau mai multe prestații care să acopere același risc, acordate pe baza aceleiași perioade de asigurare.

2) Dispozițiile paragrafului 1) al prezentului articol nu se aplică pensiilor pentru invaliditate, bătrânețe sau urmaș care se plătesc de către instituțiile competente ale celor două părți contractante, în conformitate cu dispozițiile articolului 15.

PARTEA a II-a

Legislația aplicabilă

ART. 7

Reguli generale

Dacă prezentul acord nu prevede altfel:

1) persoanele care sunt angajate pe teritoriul unei părți contractante sunt supuse numai legislației acestei părți contractante, chiar dacă au domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante sau dacă angajatorul are domiciliul sau sediul pe teritoriul celeilalte părți contractante;

2) lucrătorii independenți care își desfășoară activitatea pe teritoriul unei părți contractante sunt supuși legislației acestei părți contractante, chiar dacă au domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante;

3) funcționarii publici și personalul asimilat acestora sunt supuși legislației părții contractante în a cărei administrație sunt angajați.

Reguli speciale

ART. 8

Lucrătorii detașați

1) Persoana care este angajată pe teritoriul unei părți contractante și care este detașată de un angajator pe teritoriul celeilalte părți contractante pentru a exercita o anumită activitate va fi

supusă în continuare legislației primei părți contractante pe durata exercitării acestei activități, cu condiția ca durata previzibilă a acestei activități să nu depășească 24 de luni.

2) Lucrătorul independent care își desfășoară activitatea în mod obișnuit pe teritoriul unei părți contractante și care efectuează o activitate pe teritoriul celeilalte părți contractante rămâne supus legislației primei părți contractante cu condiția ca durata previzibilă a acestei activități să nu depășească 24 de luni.

3) Dacă durata activității se prelungește mai mult de 24 de luni, la cererea comună a angajatului și a angajatorului sau a lucrătorului independent, legislația primei părți contractante continuă să se aplice pentru o perioadă de cel mult 24 de luni, cu acordul autorităților competente ale celor două părți contractante. Acest acord trebuie solicitat înainte de expirarea perioadei inițiale de 24 de luni.

ART. 9

Personalul întreprinderilor de transport internațional

Persoana angajată într-o întreprindere de transport internațional care își are sediul pe teritoriul unei părți contractante și care efectuează, pe cont propriu sau în contul unor terți, servicii de transport de pasageri sau de mărfuri pe căile ferate, rutiere, aeriene sau pe apele interioare este supusă legislației acestei părți contractante. Totuși:

1) persoana angajată de către o filială sau reprezentanță permanentă a întreprinderii menționate este supusă legislației părții contractante pe teritoriul căreia se găsește această filială sau reprezentanță permanentă;

2) persoana care desfășoară o activitate, în principal pe teritoriul părții contractante unde își are domiciliul, este supusă legislației acestei părți contractante, chiar dacă întreprinderea care o angajează nu are pe acest teritoriu nici sediul și nici o filială sau reprezentanță permanentă.

ART. 10

Echipajul navelor

Persoana care desfășoară o activitate la bordul unei nave sub pavilionul unei părți contractante este supusă legislației părții contractante sub al cărei pavilion se află nava.

ART. 11

Membrii misiunilor diplomatice și posturilor consulare

1) Membrii misiunilor diplomatice și posturilor consulare și personalul particular angajat exclusiv în serviciul acestora se vor supune dispozițiilor relevante ale Convenției de la Viena din 18 aprilie 1961 cu privire la relațiile diplomatice și ale Convenției de la Viena din 24 aprilie 1963 cu privire la relațiile consulare.

2) Persoanele angajate la care se face referire în paragraful anterior care nu sunt detașate vor fi supuse legislației părții contractante primitoare. Totuși, dacă sunt cetățeni ai părții contractante trimitătoare, ei pot opta pentru aplicarea legislației acelei părți contractante. Acest drept la opțiune poate fi exercitat în termen de trei luni începând de la data la care persoana respectivă a fost angajată la misiunea diplomatică sau postul consular sau în serviciul privat al unui membru al misiunii diplomatice sau al postului consular sau de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

ART. 12

Excepții de la dispozițiile articolelor 7 - 11

Autoritățile competente ale celor două părți contractante sau instituțiile desemnate de către acestea pot conveni excepții de la dispozițiile articolelor 7 - 11, în interesul unei persoane sau al unei categorii de persoane, cu condiția ca persoana sau persoanele respective să fie supuse legislației unei părți contractante.

PARTEA a III-a

Dispoziții speciale referitoare la diferitele categorii de prestații

ART. 13

Stabilirea prestațiilor fără totalizarea perioadelor de asigurare

Dacă o persoană îndeplinește condițiile necesare pentru obținerea unei prestații conform legislației unei părți contractante, fără a ține cont de perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte părți contractante, instituția competentă calculează prestațiile numai în funcție de perioadele de asigurare realizate conform legislației pe care o aplică.

ART. 14

Totalizarea perioadelor de asigurare

Dacă legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de realizarea unei perioade de asigurare, instituția care aplică această legislație ia în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte părți contractante, în măsura în care acestea nu se suprapun, ca și cum ar fi perioade realizate conform legislației primei părți contractante.

ART. 15

Acordarea prestațiilor

1) Dacă o persoană a fost supusă succesiv sau alternativ legislațiilor celor două părți contractante, instituția competentă a fiecărei părți contractante stabilește, conform legislației pe care o aplică, dacă această persoană are dreptul la prestații, ținând cont, dacă este cazul, de dispozițiile articolului 14.

2) În acest caz, instituția competentă calculează prestațiile după cum urmează:

a) se calculează quantumul teoretic al prestațiilor datorate, ca și cum toate perioadele de asigurare ar fi fost realizate conform legislației pe care o aplică această instituție;

b) se calculează apoi quantumul efectiv al prestației datorate persoanei, în funcție de quantumul teoretic calculat conform subparagrafului a) al prezentului paragraf și proporțional cu raportul dintre totalul perioadelor realizate înainte de producerea riscului în conformitate cu legislația pe care o aplică și totalul perioadelor realizate înainte de producerea riscului în conformitate cu legislațiile celor două părți contractante;

c) quantumul pensiei calculate conform paragrafului anterior va fi plătit doar în baza perioadelor de asigurare realizate în baza legislației părții contractante care acordă prestațiile.

3) Dacă quantumul prestației se stabilește în funcție de numărul beneficiarilor, instituția competentă ia în considerare și persoanele care au domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante.

ART. 16

Perioada de asigurare mai mică de un an

1) Fără a lua în considerare dispozițiile articolului 14, dacă perioada totală de asigurare realizată conform legislației unei părți contractante este mai mică de un an și dacă, ținând cont numai de această perioadă, niciun drept nu este obținut în baza acestei legislații, instituția acestei părți contractante nu este obligată să acorde prestații pentru perioada menționată.

2) Perioadele de asigurare menționate la paragraful 1) al prezentului articol sunt luate în considerare la calculul quantumului teoretic de către instituția celeilalte părți contractante, în conformitate cu dispozițiile articolului 15, ca și cum aceste perioade ar fi fost realizate conform legislației pe care o aplică.

ART. 17

Cazuri speciale pentru obținerea prestațiilor

1) Dacă legislația unei părți contractante condiționează acordarea prestațiilor condiției ca persoana interesată să fie supusă acelei legislații în momentul apariției riscului, această condiție va fi considerată îndeplinită dacă persoana interesată plătește contribuții în cealaltă parte contractantă sau primește pensie de la cea de-a doua parte contractantă menționată.

2) Dacă legislația unei părți contractante condiționează acordarea anumitor prestații de realizarea unei anumite perioade într-o profesie supusă unui regim special sau într-o profesie sau muncă determinată, perioadele realizate conform legislației celeilalte părți contractante nu sunt luate în considerare pentru stabilirea dreptului la aceste prestații decât dacă au fost realizate în baza unui regim similar sau, în lipsa acestuia, în aceeași profesie sau, după caz, în aceeași muncă.

3) Dacă legislația unei părți contractante prevede că perioada în care persoana în cauză primește o pensie poate fi luată în considerare pentru stabilirea dreptului la prestație, instituția competentă a acestei părți contractante ține cont, în acest scop, de perioada în care persoana a primit o pensie conform legislației celeilalte părți contractante.

ART. 18

Încadrarea în grade de invaliditate

1) Pentru determinarea reducerii capacității de muncă în scopul acordării pensiilor de invaliditate corespunzătoare, instituția competentă va face evaluarea potrivit legislației pe care o aplică. Controalele și examinările medicale necesare vor fi efectuate de instituția de la locul de domiciliu, în urma solicitării instituției competente.

2) Instituția părții contractante unde își are domiciliul persoana respectivă va furniza, la cerere și gratis, rapoartele și documentele medicale instituției celeilalte părți contractante.

3) Dacă instituția română competentă consideră necesare examinări medicale, în interesul său exclusiv, acestea se vor desfășura în Republica Chile pe cheltuiala sa.

4) Dacă instituția competentă din Republica Chile consideră necesare examinări medicale suplimentare, în interesul său exclusiv, care să fie realizate în România, acestea vor fi finanțate potrivit legislației chiliene. Când persoana asigurată este supusă sistemului chilian de capitalizare individuală, instituția competentă chiliană va rambursa costul total al acestor examinări instituției competente din România, solicitând de la persoana asigurată procentul, conform legislației chiliene. Totuși, instituția competentă chiliană va putea deduce costul care trebuie suportat de persoana asigurată din pensiile datorate sau din soldul contului său individual de capitalizare al acestuia.

5) Dacă sunt solicitate noi examinări medicale, ca urmare a unei cereri prezentate pentru încadrarea într-un grad de invaliditate în Republica Chile, de către o instituție competentă chiliană sau de o companie de asigurări, costurile legate de aceste examinări medicale vor fi suportate de solicitant.

6) Dacă sunt solicitate noi examinări medicale, ca urmare a unei cereri prezentate pentru încadrarea într-un grad de invaliditate în Republica Chile de către persoana asigurată, costurile legate de aceste examinări medicale vor fi suportate conform paragrafului 4 al prezentului articol.

ART. 19

Aplicarea legislației române

Instituția competentă din România va stabili cuantumul pensiei datorate proporțional cu perioadele de asigurare realizate conform legislației din România. Prestațiile vor fi calculate luând în considerare doar veniturile corespunzătoare acestor perioade.

ART. 20

Aplicarea legislației chiliene

1) Membrii unui administrator de fond de pensii vor finanța pensiile lor în Republica Chile cu soldul acumulat în conturile lor individuale de capitalizare. Când un astfel de sold este insuficient pentru a finanța o pensie cel puțin egală cu pensia minimă garantată de către stat, membrii vor avea dreptul de a totaliza perioadele calculabile în conformitate cu articolul 14 pentru a se califica pentru pensia minimă de bătrânețe sau de invaliditate, atât timp cât pensia garantată rămâne în vigoare și beneficiarii îndeplinesc cerințele stabilite în legislația chiliană. Beneficiarii pensiei de urmaș au același drept.

2) Pentru a stabili încadrarea în conformitate cu legile chiliene pentru o pensie anticipată de bătrânețe în baza sistemului de capitalizare individuală a pensiei, membrii cărora li se acordă o pensie în baza legislației din România vor fi considerați ca pensionari în baza sistemului de securitate socială menționat la paragraful 4) de mai jos.

3) Persoanele care sunt afiliate la sistemul de capitalizare individuală a pensiei în Republica Chile pot plăti contribuții voluntare la acest sistem în baza acelorași condiții ca lucrătorii independenți voluntari la care se face referire în al treilea paragraf al articolului 90, Legea-decret 3.500, în perioada în care au domiciliul în România, fără să fie afectată obligația acestora de a plăti contribuții conform legislației din România. Persoanele care aleg această prestație vor fi exceptate de la obligația de a plăti contribuții în sistemul de sănătate chilian.

4) Membrii sistemelor de pensii administrate de către Institutul de Securitate Socială vor avea, de asemenea, dreptul de totalizare a perioadelor de asigurare în baza articolului 14 pentru a se califica pentru prestații de pensie în conformitate cu prevederile legislației aplicabile.

5) În cazurile menționate în paragrafele 1) și 4) ale prezentului articol, instituția competentă va determina valoarea prestației ca și cum toate perioadele de asigurare au fost realizate în conformitate cu propria legislație și va calcula, în scopul plății, partea din prestație pe care trebuie să o plătească ca proporție a perioadelor de asigurare realizate exclusiv în baza acelei legislații din totalul perioadelor de asigurare realizate în baza legislațiilor ambelor părți contractante.

În momentul în care perioadele de asigurare totalizate în ambele părți contractante depășesc perioada stabilită de legislația chiliană pentru a fi îndreptățiți la o pensie completă, anii în plus vor fi omiși din acest calcul.

6) În ceea ce privește calificarea pentru pensii în conformitate cu legislația care reglementează sistemele de asigurări administrate de către Institutul de Securitate Socială, persoanele care plătesc contribuțiile sau primesc pensiile în conformitate cu legislația din România vor fi considerate membri actuali ai sistemului relevant de asigurări în Republica Chile.

ART. 21

Prestații de îngrijire a sănătății pentru titularii de pensii

1) Persoanele care au domiciliul pe teritoriul uneia dintre părțile contractante și care primesc pensie în conformitate cu legislația celeilalte părți contractante vor avea dreptul la prestații de îngrijire a sănătății în conformitate cu legislația părții contractante în care el sau ea are domiciliul, în aceleași condiții ca și persoanele care primesc prestații similare conform legislației respectivei părți contractante.

2) În cazul domiciliului pe teritoriul României, dreptul la prestații de îngrijire a sănătății în sistemul de asigurări sociale de sănătate este condiționat de plata contribuției de asigurări sociale de sănătate în conformitate cu legislația națională.

În cazul domiciliului pe teritoriul Republicii Chile, pentru obținerea acestei prestații de către persoanele interesate este necesară plata unei contribuții corespunzătoare pensiei acestora, astfel încât să se obțină finanțarea prestațiilor de îngrijire a sănătății pe care acestea le solicită.

PARTEA a IV-a

Dispoziții diverse

ART. 22

Măsuri administrative și de cooperare

1) Autoritățile competente ale celor două părți contractante vor stabili măsurile necesare pentru aplicarea prezentului acord.

2) Autoritățile competente:

- a) vor conveni aranjamentul administrativ în scopul aplicării prezentului acord;
- b) vor desemna organisme de legătură;
- c) se vor informa reciproc asupra modificărilor aduse legislațiilor părților contractante, care afectează aplicarea prezentului acord.

3) Autoritățile competente și organisme de legătură ale părților contractante își vor acorda sprijin reciproc în aplicarea prezentului acord, ca și cum ar aplica propria legislație. Această asistență administrativă este gratuită.

4) Orice date sau informații privind o anumită persoană, care sunt comunicate conform prezentului acord, sunt considerate confidențiale și nu pot fi utilizate decât în scopul aplicării prezentului acord.

5) Autoritățile diplomatice și consulare ale părților contractante vor putea să reprezinte, fără un mandat guvernamental special, cetățenii proprii în fața autorităților competente sau organizațiilor care administrează domeniul securității sociale al celeilalte părți contractante la solicitarea expresă a petenților, doar pentru facilitarea acordării prestațiilor, fără mandatul de a le colecta. În relația cu sistemul chilian de capitalizare individuală, această reprezentare nu va fi acceptată în scopul selectării modalității de pensie pe care persoana asigurată o alege.

ART. 23

Utilizarea limbilor oficiale

1) În scopul aplicării prezentului acord, autoritățile competente și organisme de legătură ale celor două părți contractante pot comunica în limba engleză.

2) Cererile sau documentele nu pot fi refuzate pe motiv că sunt redactate în limba oficială a celeilalte părți contractante.

ART. 24

Scutirea de taxe și de legalizare

1) Dacă legislația unei părți contractante dispune scutirea integrală sau parțială de taxe de timbru, taxe consulare sau administrative pentru certificatele sau alte documente prezentate conform legislației acestei părți contractante, această scutire se aplică și certificatelor sau altor documente similare eliberate de autoritățile celeilalte părți contractante pentru aplicarea prezentului acord.

2) Toate actele și documentele administrative eliberate de o instituție a uneia dintre părțile contractante sunt scutite de cerința legalizării sau de alte formalități similare pentru utilizarea lor pe teritoriul celeilalte părți contractante.

ART. 25

Introducerea unei cereri

Cererile care în conformitate cu legislația unei părți contractante trebuie introduse într-un termen stabilit, la o autoritate competentă sau la o instituție competentă a acestei părți contractante, îndeplinesc această condiție dacă sunt introduse, în același termen, la o autoritate sau instituție corespondentă a celeilalte părți contractante. În acest caz, instituția care a primit cererea o transmite, fără întârziere, instituției competente a primei părți contractante, prin intermediul organismelor de legătură respective.

ART. 26

Recuperarea plăților excedentare

În cazul în care instituția competentă a unei părți contractante a plătit unui beneficiar o sumă care depășește suma la care avea dreptul, această instituție poate, în condițiile prevăzute de legislația pe care o aplică, să ceară instituției competente a celeilalte părți contractante, debitoare de prestații în favoarea acestui beneficiar, să rețină suma plătită în plus din sumele datorate beneficiarului respectiv. Această instituție efectuează reținerea în condițiile și limitele permise de legislația pe care o aplică pentru recuperare, ca și cum ar fi sume plătite în plus de către ea însăși, și transferă quantumul astfel dedus instituției creditoare. Această procedură va fi aplicabilă după ce instituția solicitantă a acelei părți contractante a efectuat toate demersurile interne pentru recuperarea plăților nedatorate.

ART. 27

Moneda de plată

Plata oricărei prestații acordate în conformitate cu prezentul acord poate fi efectuată în moneda părții contractante a cărei instituție acordă prestațiile sau într-o monedă convertibilă.

ART. 28

Soluționarea diferendelor

1) Orice diferende în ceea ce privește interpretarea sau aplicarea prezentului acord vor fi soluționate prin consultări între autoritățile competente ale celor două părți contractante.

2) În cazul în care diferendele nu pot fi soluționate conform paragrafului 1) al prezentului articol, acestea vor fi soluționate, pe cale diplomatică, de către părțile contractante.

PARTEA a V-a

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 29

Dispoziții tranzitorii

1) Prezentul acord nu deschide niciun drept pentru o perioadă anterioară intrării sale în vigoare.

2) Toate perioadele de asigurare realizate în baza legislației unei părți contractante înainte de intrarea în vigoare a prezentului acord sunt luate în considerare pentru stabilirea drepturilor deschise conform dispozițiilor prezentului acord.

3) Sub rezerva paragrafului 1) al prezentului articol, un drept ia naștere în baza prezentului acord chiar dacă se raportează la un risc produs anterior intrării sale în vigoare.

4) Pensiile care au fost stabilite de una sau de ambele părți contractante sau drepturile care au fost refuzate înainte de intrarea în vigoare a prezentului acord vor fi revizuite la solicitarea părților interesate, luând în considerare dispozițiile prezentului acord. Quantumul pensiei rezultat ca urmare a acestui nou calcul nu va fi mai mic decât cel rezultat din prestația inițială. Prestațiile acordate care au constat din plăți unice nu vor fi revizuite.

ART. 30

Intrarea în vigoare

1) Prezentul acord va fi supus ratificării în fiecare parte contractantă.

2) Părțile contractante își notifică reciproc, pe cale diplomatică, îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.

3) Prezentul acord va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de două luni de la data ultimei notificări prevăzute la paragraful 2) al prezentului articol.

ART. 31

Durata Acordului

1) Prezentul acord se încheie pe o perioadă nedeterminată.

2) Fiecare parte contractantă poate să îl denunțe, pe cale diplomatică, printr-o notificare scrisă adresată celeilalte părți contractante, cu cel puțin șase luni înainte de terminarea anului calendaristic respectiv. În acest caz, Acordul își încetează valabilitatea începând cu prima zi a anului calendaristic următor.

ART. 32

Efectele Acordului asupra drepturilor dobândite sau în curs de dobândire

1) În cazul denunțării prezentului acord, drepturile la prestațiile acordate potrivit dispozițiilor sale sunt menținute.

2) Drepturile la prestațiile în curs de dobândire, pentru perioade realizate anterior datei de încetare a valabilității Acordului, sunt menținute, iar cererile depuse înainte de încetarea valabilității Acordului vor fi soluționate conform dispozițiilor acestuia.

Semnat în Santiago, Chile, la douăzeci și șase de zile în luna februarie a anului două mii douăzeci și unu, în două exemplare originale, fiecare în limbile spaniolă, română și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul oricărei divergențe de interpretare va prevala textul în limba engleză.

Pentru România,
Monica-Mihaela Știrbu,
ambasador

Pentru Republica Chile,
Andrés Allamand,
ministrul relațiilor externe
